

Teksti: Wilma Kirkkopelto-Pakarinen
Kuvat: Finera Aitateollisuus Oy, Andrew Dodd, Soiminen tmi, Finn-Tiia Oy, HighEx, Portiikki

Oikein ja huolellisesti rakennettu aita kestää pitkään sekä antaa kiinteistölle viimeistellyn vaikutelman.

Aita antaa näkösuojaa ja rajaa

Aita kehystää ja rajaa tontin sekä tuo turvallisuutta ja näkösuojaa. Yhdessä portin kanssa se viestittää selkeästi yksityisalueesta. Aidan pitää korkeudeltaan, materiaaleiltaan ja ulkoasultaan soveltua ympäristöön, rakennusten mittakaavaan, pintamateriaaleihin, värytykseen sekä ympäröivään luontoon. Aitoja myydään valmiina elementteinä, mutta useat valmistajat toteuttavat myös asiakkaan toivomusten ja suunnitelman mukaisen aidan.

”Kiinteistönomistajalla on oikeus rakentaa aita tontin rajalle, ellei asemakaavassa tai rakennusjärjestyksessä toisin määrätä tai kunnan rakennusvalvontaviranomainen erityisestä syystä toisin päättä. Rakennusvalvontaviranomainen määrää tarvittaessa ai-

dan rakentamisvelvollisuudesta, aidan laadusta ja sijoituksesta sekä kustannusten jakautumisesta naapurien kesken. Asemakaava-alueella sekä haja-asutusalueelle aita on tehtävä ja mitoitettava niin, ettei siitä aiheudu haittaa liikenteelle”, opastaa Miehikkälän ja Virolahden kunnan rakennustarkastaja Risto Poikolainen.

Rakenna aita huolella

Aidan rakennustyö alkaa aidan merkitsemisestä, jos aita on tarvinnut toimenpide- tai ilmoituslupamenettelyn, jossa aidan sijainti on ratkaistu. Perustamistapaan vaikuttavat mm. maaperän laatu, aidan rakenne ja korkeus. Kun perustaa aidan oikein ja ottaa

huomioon sijoituspaikan sekä sitä ympäröivät olosuhteet, tulee aidasta pitkäikäinen ja kestävä. Perustusten syvyys aitatolpille on vähintään yksi kolmasosa aidan korkeudesta. Jos maa routii, joudutaan menemään routimattomaan syvyyteen.

”Pihaa ei pidä karsinoida korkealla ja umpinaisella aidalla, poikkeuksena melu- ja muiden häiriöiden estäminen. Aidan minimikorkeudesta löytyy määräys rakennusjärjestyksestä tai asemakaavasta. Se vaihtelee kunnittain ja kaupungeittain, joten asia kannattaa aina tarkistaa rakennusviranomaisilta,” sanoo Poikolainen.

Rakennuspaikan tai tontin haltija tekee ja pitää kunnossa aidan, joka

Arvokasta ja tyylikästä ilmettä tontin rajaamisen haluavan valinta saattaa olla valu- tai takorauta-aita.

Aita kehystää ja rajaa tontin.

ei ole naapuritontin tai rakennuspaikan rajalla. Kun aita rakennetaan kokonaan omalle puolelle, tekijä vastaa myös kustannuksista. Jos raja-aita tehdään vain toisen tontinomistajan aloitteesta ja hakemuksesta, kustannusten jakamiseen naapurin kanssa ei välttämättä ole aihetta.

”Tavanomainen rakennusjärjestyksen määräys raja-aidan kustannusten jakamisesta on rakennus- ja kunnossapitokustannusten puolittaminen. Erityisestä syystä voidaan velvollisuus jakaa myös toisin. Jos asiasta ei päästä sopimukseen, päättää siitä rakennusvalvontaviranomainen. Yhteisestä raja-aidasta asianosaisten kannattaa tehdä kirjallinen sopimus, jossa sovitaan aidan mallista, väristä sekä rakentamis- ja kunnossapitokustannusten jakamisesta”, Poikolainen neuvoo.

Aitoja myydään valmiina aitaelementteinä, mutta monet valmistajat toteuttavat myös yksilöllisiä aitoja asiakkaan toivomusten ja suunnitelmien mukaan.

Kiveä vai puuta

Kiviaidan voi rakentaa esimerkiksi lohkoituista tai sahatuista lohkareista luonnonkivistä, kivi-harkoista ja asettelemalla suorakulmaisia paasikiviä vierekkäin. Aidan voi myös valaa betonista ja verhoilla pelkästään kivi-harkoilla tai liuskekivillä.

Kivistä tehty aita saattaa antaa kylmän vaikutelman, ja aitaa voi keventää mm. puuelementeillä ja pensasistutuksilla. Kiviaidasta saa pysyvän ja kestävä, mutta hinta on usein melko korkea.

Tiiliaitaan pitää tehdä kunnolliset perustukset. Pinnan voi esimerkiksi rapata tai jättää näkyviin. Sadeveden pääsy rakenteisiin estetään kattamalla aita esimerkiksi pellillä, katto- tai harjatiilillä tai säänkestävillä tiilillä.

Puu sopii hyvin aitamateriaaliksi suomalaisen maisemaan. Siitä saa kohtuuhinnalla ja melko vähällä vaivalla rakennukseen ja maastoon sopivan aidan. Aitaelementtejä löytyy valmistajien materiaaleista mm. kuusesta ja männystä sekä maalattuna että painekyllästettyinä. Kyllästämä-

www.lakka.fi

ANTIKKIKIVI-UUTUDET

luovat vanhan hyvän ajan tunnelmaa ja viimeisteltyä ilmettä omalle pihallesi. NYT VOIT TOTEUTTAA UNELMIESI PIHAN.

ANTIKKIKIVI

UUTUUS

ANTIKKI-MUURIKIVI

Lakka[®]

UUTUUS.ANTIKKILAATTA

240 x 240 x 60

JOENSUU 0207 481 200 • LOPPI 0207 481 300 • JALASJÄRVI 0207 481 290 • JOUTSENO 0207 481 380

P Y Y D Ä T A R J O U S R A U T A K A U P A S T A !

Aidan voi rakentaa eri materiaaleja yhdistelemällä.

tön, maalattu aita kestää kymmenisen vuotta, painekyllästetty huomattavasti pidempään. Puuaita vaatii pienen tilan, ja rakentamista voi helpottaa käyttämällä valmiita aitalementtejä.

Tyylrikkyyttä valu- ja takoraudalla

Arvokasta ja tyylikästä ilmettä tontin rajaamiseen haluavan valinta saattaa olla valu- tai takorauta-aita. Se on luja ja syöpyminenkestävä. Useiden valmistajien valikoimiin kuuluu puolivalmiita osia, joten aidan voi halutessaan itse hitsata ja pintakäsitellä. Valu- ja rauta-aidat ovat periaatteessa ikuisia, mutta tarvitsevat ajoittain suojakäsittelyä.

Alumiinirakenteinen, polttomaalattu aita on pitkäikäinen ja kestää hyvin erilaiset ilmasto-olosuhteet. Se kestää kosteutta, ei haalistu ja maalauksen ansioista se on myös helppohoitoinen. Sade puhdistaa aidan tehokkaasti pölystä tai tarvittaessa aidan voi suihkuttaa, ja lika poistetaan esimerkiksi mäntysuovalla. Puu- tai rauta-aitaan verrattuna aita tulee tosin melko paljon kalliimmaksi.

Kuumasinkitty aita voidaan myös pulverimaalata asiakkaan toiveiden mukaan. Paras maalin pysyvyys saadaan sinkityn pinnan himennyttyä sään vaikutuksesta noin 1-2 vuoden kuluttua. Sinkki antaa teräkselle pitkän korroosiosuojan ja maali suojaa sinkkiä ilmasto- ja kosteusrasituksilta.

Helppohoitoinen vinyyliaita

Helppohoitaisuutta arvostavalle vinyyliaita on hyvä valinta luonnonmateriaalin sijaan. Vinyyliaita ei lahoa eikä ruostu, joten sen voi asentaa suoraan maahan. On kuitenkin muistettava, että aitaan yhdistettyjen laitteiden pitää olla yhtä kestävä materiaalia kuin itse aita. Esimerkiksi alumiini, ruostumaton teräs ja kestävä synteettinen materiaali ovat hyviä vaihtoehtoja.

Vinyyliaitaa ei tarvitse maalata eikä pintakäsitellä, ja valmistajien mukaan se on suunniteltu kestäväksi kaikissa ilmasto-olosuhteissa. Pesua aita tarvitsee todella vähän, koska sadevesi puhdistaa aidan suurimmaksi osaksi. Puhdistaminen esimerkiksi syksyisin painepesurilla tai sienellä riittää. Aidoissa ei ole nauloja, vaan kaikki profiilit liitetään toisiinsa pikalukituksella.

Pensasaita antaa vihreyttä

Havupu- sekä pensasaidan perustaminen sekä hoitaminen on hieman työlästä. Havuaita suojaa pihan hyvin sekä katseilta että tuulelta, antaa vihreyttä ja suojaa ympäri vuoden. Se kasvatetaan yleensä metsäkuusen taimista. Havupuuiden istutusta helposti, kun käyttää esimerkiksi kennossa

Helppohoitaisuutta arvostavalle vinyyliaita on hyvä valinta luonnonmateriaalin sijaan (kuva: Finera Aitateollisuus Oy).

kasvatettuja aitataimia. Aidan uudistaminen tosin on vaikeaa, koska puut kasvavat hitaasti. Yhden täysikokoisen aitaapuun kuollessa aitaan jää moniksi vuosiksi aukko. Havupuut kasvavat hitaammin kuin lehtipensaat, joten aitaa ei tarvitse leikata alkuvuosina usein.

mahtuu pihalle ajamaan auraus- traktorilla, paloautolla ja roska- autolla. Leveä portti on raskas, joten se pitää perustaa erittäin hyvin. Jalkaisin ja pyörällä liikkujalle riittää pieni, helppokäyttöinen käyntiportti. Käyntiportti voi olla osana ajoporttia, mutta käytännöllisin se on erillisenä.

Aitaan portti

Portista voi tehdä tyylillisesti ja värikylläisesti samanlaisen kuin aidasta tai vaihtoehtoisesti aivan erilaisen. Alueen rakentamismääräyksissä ilmenee, onko portti rakennettava.

Suosittelava leveys ajoportille on vähintään kolme metriä. Neljänmetrin levyisestä portista

”Ennen kuin ryhdyt aidan rakentamiseen, sinun kannattaa olla yhteydessä asuinpaikkasi rakennusvalvontaan. Esimerkiksi uusilla kaava-alueilla saattaa olla hyvinkin tarkkoja määräyksiä mm. aidan materiaali- ja väri- vaihtoehdoista sekä mallikuvat tontille hyväksyttävistä aitatyypeistä. Mene rohkeasti kuntasi tai kaupunkisi rakennusvalvontaan. Sieltä saat tarvittavat ohjeet ja määräykset, joita paikkakunnallasi noudatetaan. Me opastamme mielellämme”, toteaa rakennus- tarkastaja Poikolainen lopuksi.